

OBSAH

Úvodem	5
I. Hutnictví železa v procesu průmyslové revoluce (1830 až 1880)	7
1. Průmyslová revoluce v železářství	9
Nové technologické pochody (Koksové vysoké pece – Pudlování – Kelímková ocel – Besemerování – Válcování. Další podmínky velkovýroby v hutnictví železa)	11
2. Hutnictví železa v českých zemích v procesu průmyslové revoluce (od 30. do 70. let 19. století)	25
Výrobní podmínky hutnictví železa v českých zemích a hospodářská politika habsburské monarchie (Vliv geografických podmínek – Celní a měnová politika habsburské monarchie do poloviny 19. století – Středoevropské železářství v období nástupu kapitalismu a změny v hospodářské politice habsburské monarchie po roce 1848 – Banky nového typu v Rakousku – Důsledky odklonu od prohibitivní celní politiky pro rakouské železářství – Důsledky Plenerovy měnové reformy pro rakouské železářství – Zakladatelská horečka na konci 60. let a krize z nadvýroby v roce 1873 – Koncentrační proces v železářství českých zemí za hospodářské krize v l. 1873 až 1879)	25
Vývoj hutnictví železa v českých zemích (Těžba železných rud a černého uhlí – Rozmístění železáren v českých zemích – Vlastnické vztahy – Výroba, technika a technologie: Dřevouhelné pece a zkujňování ve výhních; Koksové vysoké pece; Pudlování; Besemerování; Válcovny; První parostrojní železniční dráhy; Energetika; Výrobní náklady a ceny železa)	35
Hutnická věda a školství	69
Pracovníci hutnictví železa a jejich sociální postavení (Všeobecná sociální situace. Počet a původ hutního dělnictva – Sociální skupiny a vztahy v hutích – Materiální postavení hutního dělnictva – Sociální hnutí hutního dělnictva)	72
3. Hutnictví železa na Slovensku v procesu průmyslové revoluce (od 40. do 80. let 19. století)	81
Ekonomický vývoj Uher a hospodářská politika habsburské monarchie (Výrobní podmínky hutnictví železa na Slovensku – Odbyt a doprava – Podnikatelé a nájemci – Rozmístění železářských závodů – Těžba železných rud)	81
Výroba, technika a technologie (Vysoké pece – Pudlování – Počátky plávkových pochodů – Válcování – Energetika – Výrobní náklady a ceny – Struktura kapitálu)	90
Hutnická věda a školství	109
Sociální postavení hutních dělníků	111
II. Hutnictví železa v období přechodu k monopolnímu stadiu a za imperialismu (80. léta 19. století až 1918)	115
1. Hutnictví železa v českých zemích	117

Charakter výrobních sil po dovršení průmyslové revoluce	117
Nové technologické pochody v železářství (Další vývoj koksových vysokých pecí – Thomasův pochod – Martinův pochod a jeho modifikace – Pochod Bertrand-Thielův – Duplexní ocelářské pochody – Talbotův pochod – Ostatní technické objevy v železářství z let 1890 až 1918).	118
Hospodářské předpoklady vývoje hutnictví železa v západní části habsburské monarchie (Hospodářská politika monarchie a těžký průmysl – Pokus francouzského kapitálu o koncentraci rakouských železářských závodů – Vytvoření skupiny železářských podnikatelů v severočeské průmyslové oblasti – Železářský kartel – Koncentrační proces v rakouském železářství na přelomu 19. a 20. století – Vliv železářského kartelu na změnu rakouské celní politiky v duchu agresivního protekcionismu – Hutnictví železa v českých zemích v rámci rakouského národního hospodářství – Dočasný rozpad železářského kartelu a jeho znovuupevnění)	130
Technický vývoj hutnictví železa v českých zemích (Těžba železných rud a dovoz ze zahraničí, zásobování koksem – Rozmístění železáren v českých zemích – Výroba, technika a technologie: Vysokopecní výroba; Výroba oceli; Válcování; Výrobní náklady)	141
Hutnická věda a školství	179
Sociální postavení a sociální hnutí pracujících v hutnictví železa (Sociální vztahy v oboru, počet a zdroje pracovních sil – Materiální a sociální postavení hutního dělnictva – Třídní boje hutníků a rozvoj socialistického hnutí – První světová válka)	182
2. Hutnictví železa na Slovensku	197
Celková charakteristika železářského a báňského průmyslu od 80. let do r. 1918 (Koncentrace výroby a kapitálu. Úloha a postavení zahraničního kapitálu – Hospodářská politika státu – Železářské kartely a jejich vliv na rozvoj železářského průmyslu – Krize z nadvýroby v letech 1900 až 1903 – Částečný přesun hutnictví na území dnešního Maďarska a jeho důsledky pro železářský průmysl na Slovensku – Konjunktura v železářském průmyslu před 1. světovou válkou – Hospodářské poměry v Uhrách a na Slovensku v předválečném období)	197
Technický vývoj hutnictví železa na Slovensku (Železářství v období technické revoluce – Topografie hutnické výroby – Těžba a úprava rud – Koksové vysoké pece – Výroba plávkových ocelí – Válcování – Energetika – Uhlí a hutnictví železa na Slovensku)	209
Hutnická věda a školství	224
Sociální postavení dělníků v báňském a železářském průmyslu na Slovensku koncem 19. a počátkem 20. století (Bratrské pokladny, sociální a zdravotní péče – Třídní boje horníků a hutníků)	226
III. Hutnictví železa v letech 1918 až 1945	233
1. Hutnictví železa v Československu ve 20. letech	235
Celková charakteristika ekonomického vývoje	235
Vývoj hutnictví železa ve světě	239
Železářské podniky v Československu a vlastnické vztahy	241
Těžba a dovoz železných rud	242
Technický vývoj hutní výroby v Československu (Vývoj železářských podniků v Čechách – Vývoj železářských podniků na Moravě a ve Slezsku – Vývoj železářských podniků na Slovensku – Kartelizace a koncentrace hutnictví železa)	244
Hutnická věda a školství	278
Sociální postavení a sociální hnutí pracujících v hutnictví železa	280
2. Hutnictví železa ve 30. letech.	290
Celková charakteristika ekonomického vývoje	290
Změny kapitálových a majetkových vztahů	294
Vývoj hutní výroby ve 30. letech (Železářské podniky v Čechách – Železářské podniky na Moravě a na Slovensku – Výrobní náklady – Charakteristika trhu hutních výrobků)	296
Sociální postavení pracovníků hutnictví železa	301

3. Hutnictví železa v českých zemích a na Slovensku v letech 1939 až 1945	306
Celková charakteristika období	306
A. Hutnictví železa v českých zemích v letech nacistické okupace (1939 až 1945)	307
Vývoj hutnictví železa ve světě	307
Odtržení pohraničních území a změny vlastnických vztahů	307
Vývoj výroby hutnictví železa v českých zemích	310
Hutnická věda a školství	315
Sociální postavení pracovníků hutnictví železa	315
B. Hutnictví železa na Slovensku v období fašistické nadvlády	318
Územní změny a změny vlastnických vztahů. Nacionalizace a germanizace kapitálu	318
Vývoj železářských podniků na Slovensku	320
Hutnická věda a školství	321
Sociální postavení pracovníků hutnictví železa	321
Třídní boje hutního dělnictva a účast na Slovenském národním povstání	322
Seznam zkratk	327
Prameny a literatura	329
История черной металлургии в Чехословакии 2 (Резюме)	342
Geschichte des Eisenhüttenwesens in der Tschechoslowakei 2 Zusammenfassung	350
Přílohy	357
Výběrový jmenný a věcný rejstřík	369